

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. ve věci

žalobců: a) **M. Y.**, narozená „X“, st. příslušnost Ukrajina
b) **nezl. M. Y.**, narozený „X“, st. příslušnost Ukrajina
oba bytem „X“,
oba zastoupení Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem,
se sídlem Ověnecká 78/33, 170 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky,
se sídlem Nad Štolu 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2018, č. j. OAM-236/ZA-ZA11-LE26-2018, E. č.: „X“, „X“,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se společnou žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě ve znění jejího doplnění ze dne 20. 7. 2018 prostřednictvím jim ustanoveného právního zástupce domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 16. 5. 2018, č. j. OAM-236/ZA-ZA11-LE26-2018, E. č. „X“, „X“, jímž bylo ve věci mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se žalobcům podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), tato ochrana neuděluje.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. Žalobci v žalobě uvedli, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a napadené rozhodnutí zatížil vadou, neboť nedostatečně zjistil skutkový stav věci. Žalobci rovněž namítali, že jim měla být udělena doplňková ochrana, neboť splňují podmínky pro její udělení. Domnívali se, že žalovaný nepostupoval v souladu se správním řádem. Žalobci připomněli, že z Ukrajiny utekli před bývalým partnerem žalobkyně a) a otcem žalobce b), který je nenechá žít v klidu, žalobkyni a) fyzicky napadl a vyhrožoval jí. Žalobci se domnívají, že žalovaný posoudil jejich žádost mechanicky, bez zohlednění pronásledování, vyhrožování a s tím spojeného nebezpečí a psychické újmy, které žalobcům ze strany bývalého partnera žalobkyně a) a otce žalobce b) hrozí.
3. S ohledem na skutečnost, že je žalobkyně a) vysloužilou policistkou, má zkušenosti s fungováním ukrajinského systému a vymáhání zákonů, včetně ochrany jednotlivých osob. Tvrzení žalobkyně a) by v tomto ohledu mělo být podle žalobců považováno za věrohodné. Zlehčování a bagatelizování důvodů, které vedly žalobkyni a) k opuštění vlasti se svým nezletilým synem považuje za nepatřičné. Žalobci trvali na tom, že splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany.
4. Vedle toho žalobci namítali, že žalovaný nezohlednil nejlepší zájem nezletilého dítěte, tedy žalobce b). V této souvislosti žalobci poukázali na nález Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2016, sp. zn. II. ÚS 19/16. Žalobci rovněž poukázali na čl. 19 odst. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. 12. 2011, č. 2011/95/EU, která výslovně uvádí, že při posuzování doplňkové ochrany se členské státy řídí především nejlepšími zájmy dítěte. Žalovaný však podle žalobců nevzal nejlepší zájem dítěte vůbec v úvahu, čímž se ho nepokusil ani vyhodnotit. Žalobci jsou přesvědčeni o tom, že napadené rozhodnutí je nesprávné a nezákonné.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu, neboť námitky žalobců neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný připomněl průběh správního řízení a poukázal na skutečnost, že žalobci v průběhu správního řízení neuvedli žádné azylově relevantní důvody. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobců, že by státní orgány nemohly žalobce ochránit, neboť podle jejich tvrzení jim hrozí újma od soukromé osoby. V předmětném případě nelze podle žalovaného dospět k závěru, že by veřejná moc nebyla schopna a ochotna zajistit žalobcům ochranu před pronásledováním či vážnou újmu. K tomu žalovaný doplnil, že žalovaná měla vzhledem ke svému zaměstnání policistky zkušenosti s řešením nezákonného jednání ze strany partnera a dokonce se obrátila na policii, ale na další možnosti obrany a ochrany svých práv rezignovala. Žalovaný rovněž poukázal na skutečnost, že žalobkyně a) v zemi původu nepožádala o ochranu svého syna. Žalovaný proto dovodil, že žalobkyně neprokázala, že jí země původu nemůže poskytnout potřebnou ochranu, a proto žalobcům doplňkovou ochranu dle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nemohl udělit.

Replika žalobců k vyjádření žalovaného

6. Právní zástupce žalobců v následně učiněné replice sdělil soudu, že žalobkyně a) mu koncem září 2018 předala dokumenty, které prokazují, že ona i její nezletilý syn byli vystaveni ze strany bývalého partnera žalobkyně a) fyzickému násilí. Dokumenty mají rovněž prokázat snahu žalobkyně o řešení popsané situace prostřednictvím ukrajinských orgánů. Jako přílohu právní zástupce žalobce zaslal kopie listin v ukrajinském jazyce, které soud následně nechal přeložit soudní tlumočnicí a těmito listinami provedl dokazování při

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ústním jednání, jak bude rozvedeno ještě níže, kdy se jednalo o kopii potvrzení o tom, že žalobkyně a) se dne 13. 7. 2016 obrátila na ukrajinskou policii s tím, že postrádá občanský průkaz a identifikační kód na své jméno, dále kopii průvodního dopisu Nejvyššího specializovaného soudu Ukrajiny pro posuzování občanskoprávních a trestních věcí k doručovanému rozhodnutí ze dne 27. 10. 2017, kdy současně v kopii předložila i toto rozhodnutí ze dne 27. 10. 2017 o zahájení kasačního řízení na základě opravného prostředku O. O. P. vůči rozhodnutí Irpiňského městského soudu Kyjevské oblasti ze dne 23. 6. 2017 a rozhodnutí apelačního soudu Kyjevské oblasti ze dne 4. 10. 2017 ve věci žaloby O. O. P. vůči žalobkyni a) o uznání otcovství a provedení změn v aktovém zápisu narození, dále odsuzující trestní rozsudek ze dne 8. 4. 2015, jímž byl O. O. P. uznán vinným ze spáchání lehké tělesné újmy žalobkyni a), a to na základě jejího fyzického napadení dne 16. 1. 2015, za což byl dotyčný muž odsouzen k pokutě ve výši 850 hřiven.

Ústní jednání před soudem

7. V dané věci se uskutečnila dvě ústní jednání před soudem, a to dne 1. 7. 2019 a dne 15. 7. 2019, při kterém soud provedl v intencích ust. § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dokazování čtením úředních překladů listin, které právní zástupce žalobců přiložil k replice k vyjádření žalovaného k žalobě, kdy se tedy jednalo o kopii potvrzení o tom, že žalobkyně a) se dne 13. 7. 2016 obrátila na ukrajinskou policii s tím, že postrádá občanský průkaz a identifikační kód na své jméno, dále kopii průvodního dopisu Nejvyššího specializovaného soudu Ukrajiny pro posuzování občanskoprávních a trestních věcí k doručovanému rozhodnutí ze dne 27. 10. 2017, dále o kopii rozhodnutí ze dne 27. 10. 2017 o zahájení kasačního řízení na základě opravného prostředku O. O. P. vůči rozhodnutí Irpiňského městského soudu Kyjevské oblasti ze dne 23. 6. 2017 a rozhodnutí apelačního soudu Kyjevské oblasti ze dne 4. 10. 2017 ve věci žaloby O. O. P. vůči žalobkyni a) o uznání otcovství a provedení změn v aktovém zápisu narození, dále odsuzující trestní rozsudek ze dne 8. 4. 2015, jímž byl O. O. P. uznán vinným ze spáchání lehké tělesné újmy žalobkyni a), a to na základě jejího fyzického napadení dne 16. 1. 2015, za což byl dotyčný muž odsouzen k pokutě ve výši 850 hřiven.
8. Při ústních jednáních před soudem právní zástupce žalobců setrval na žalobních námitkách. Dále vyjádřil přesvědčení, že žaloba byla podána důvodně, neboť žalobkyně a) zásadně nesouhlasí s provedeným hodnocením ze strany žalovaného ohledně nebezpečí vzniku závažné újmy, kdy toto nebezpečí pochází ze strany O. O. P., bývalého partnera žalobkyně, který je současně biologickým otcem žalobce b). Žalobkyně a) je přesvědčena, že nebezpečí vzniku závažné újmy nemusí nutně pocházet jen ze strany orgánů veřejné moci, nýbrž i ze strany soukromých osob. I ze správního spisu, a to konkrétně ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 vyplývá, že domácí násilí na ženách je na Ukrajině velkým problémem, který orgány veřejné moci neřeší. Dále právní zástupce žalobců vyjádřil přesvědčení, že žaloba byla podána důvodně i proto, že žalovaný náležitě neposoudil nejlepší zájmy nezletilého žalobce b). Dále právní zástupce žalobců uvedl, že soud by měl věnovat pozornost i listinám v ukrajinském jazyce, které byly soudu zaslány spolu s replikou žalobců k vyjádření žalovaného k žalobě. K dotazu soudu, zda již je řízení ve věci stanovení otcovství na Ukrajině ukončeno, žalobkyně a) uvedla, že nikoliv. K tomu doplnila, že úsilí bývalého partnera a biologického otce žalobce b) vyvíjené s cílem oficiálně být evidován jako biologický otec žalobce je motivováno jen zjištěnými důvody. V případě, že by biologický otec žalobce b) byl oficiálně evidován jako biologický otec, se žalobkyně a) domnívá, že by si nárokoval její byt v Kyjevě za účelem společného bydlení. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

se žalobcem b). K tomu doplnila, že bývalý partner a biologický otec žalobce b) dané řízení inicioval opakovaně, když v minulosti již ukrajinské soudy mu zamítly jeho žádost o stanovení otcovství k žalobci b). K dalšímu dotazu soudu, zda k zřeknutí otcovství ve vztahu k žalobci b) ze strany bývalého partnera a biologického otce došlo nějakou úřední cestou, žalobkyně a) uvedla, nikoliv, když k tomu došlo ze strany dotyčného muže krátce po porodu fakticky tím, že se dotyčný muž odmítl nechat zapsat jako otec do rodného listu žalobce b) a nechal mu napsat příjmení po žalobkyni. Závěrem právní zástupce žalobců zdůraznil, že žalobou napadené rozhodnutí nemůže obstát, neboť v rámci soudního řízení a zejména pak na základě provedení dokazování vyplynulo, že domácí násilí a ochrana před ním není ze strany ukrajinských státních orgánů dostatečně řešeno. Vyjádřil přesvědčení, že žalovaný měl žalobcům udělit doplňkovou ochranu, popřípadě humanitární azyl s ohledem na nepřístojné počínání bývalého partnera žalobkyně a), které trvá dosud.

9. Pověřený pracovník žalovaného při těchto ústních jednáních nadále navrhoval zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Zdůraznil, že žaloba ve znění jejího doplnění neobsahuje výtky vůči žalobou napadenému rozhodnutí. V dané věci žalobkyně a) uváděné skutečnosti nejsou azylově relevantními důvody, když partnerský konflikt byl řešen ukrajinskými státními orgány, což paradoxně uvedla sama žalobkyně, ovšem až v řízení před soudem a nikoliv v rámci azylového řízení. Navíc nelze přehlédnout, že k partnerskému konfliktu došlo již v roce 2015, ovšem žalobci žádají o azyl až v roce 2018. V dalším pak odkázal na písemné vyjádření žalovaného k žalobě. Závěrem podotkl, z jednotlivých úkonů žalobkyně a) vyplývá účelovost jejího jednání s cílem legalizovat si svůj pobyt a pobyt svého syna na území České republiky, k čemuž by však nemělo dojít skrze zákon o azylu, nýbrž skrze zákon o pobytu cizinců.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedených ústních jednáních dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Ze správního spisu předloženého žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 12. 3. 2018 podala žalobkyně a) jménem svým a svého nezletilého dítěte, tj. žalobce b) žádost o udělení mezinárodní ochrany. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15. 3. 2018 uvedla, že je rozvedená, má dva syny, přičemž starší z nich je již ženatý a jménem mladšího syna (rok narození 2010) podává také žádost o mezinárodní ochranu. Dále uvedla, že ona i její syn mají státní příslušnost Ukrajiny, jsou ukrajinské národnosti, pravoslavného náboženského přesvědčení, hovoří ukrajinsky a rusky a nemají žádné politické přesvědčení. Z Ukrajiny přicestovala se synem letecky dne 3. 2. 2018, a to Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přímo z Kyjeva do Prahy. Syn s ní mohl vycestovat, neboť jeho biologický otec se ho zřekl a nepotřebovala tak jeho souhlas. Její syn má příjmení po jejím prvním manželovi. V roce 2008 měli udělené ruské vízum, neboť navštívili Moskvu. Syn je zdravotně v pořádku, ona sama má problémy psychologického rázu, neboť nemohla vydržet tlak ze strany bývalého partnera, otce žalobce b). Všichni známí i ředitelka školy její rozhodnutí schvalovali. Dále žalobkyně a) uvedla, že je fyzicky zdravá, 22 let pracovala jako policistka. K důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že biologický otec jejího syna je nenechal žít klidu, vyhrožoval jim a ji zranil na hlavě, když její bývalý partner ji chce zničit a poté žít s jejich synem v jejím bytě. Jako další důvod podání žádosti uvedla, že si v místě bydliště na Ukrajině nemůže najít práci. Jejím cílem je vychovat zdravé dítě, což nejde, když má strach ze svého bývalého partnera. Dále podotkla, že výhružku dotyčný muž poslal i synovi, a to formou zpráv na VIBERu.

13. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 15. 3. 2018 žalobkyně a) dále doplnila, že má spoustu informací od ukrajinské policie, která řešila potíže s jejím bývalým partnerem. Kdyby věděla, že to bude nutné, tak je přivezla s sebou. Vše na ukrajinské policii hlásila. Krádeže, ničení majetku, poškození důstojnosti i pomlvy, které jsou na Ukrajině také trestné. Bývalý partner ji pomlouvá, což potvrdí mnoho lidí. Obrátila se na televizi, která také zjistila, že ji bývalý partner pomlouvá, přičemž televize odmítla na popud bývalého partnera natočit reportáž o tom, že je špatná matka. Řekl, že jim dá důkaz. Jednou nechala syna doma samotného. Přišel s policistou,odemknuli si dveře od bytu a policista sepsal protokol o tom, že neplní své rodičovské povinnosti. Ohradila se, že jde o porušení zákona a nemohou takto narušovat její a synovo soukromí. Její bývalý partner ji psychicky deptá. V současné době žije ve Varnsdorfu s J. T., s nímž se seznámila po svém příjezdu do České republiky na internetové seznamce v únoru 2018 a který má úžasný vztah i s jejím synem. K tomu doplnila, že do České republiky přijela na pozvání M. L., kdy doufala, že spolu budou mít hezký vztah, což se však nestalo, jelikož se nechoval k jejímu synovi dobře. Kolegové od policie jí radili, jak má postupovat, a proto když ji bývalý partner udeřil, tak to šla evidovat k lékaři. Od policie pak její bývalý partner dostal pokutu. Byla z toho unavená a nechtěla to vláčet přes úřady. Chtěla utéct pryč. Na prokuratuře jí řekli, že to nevidí dobře. Na Ukrajině není žena dostatečně chráněná. Poradili jí, ať podá stížnost, ale že jestli chce klidný život, má vycestovat. V roce 2017 chtěla stížnost poslat na prokuraturu, ale nakonec to neudělala. Lidé jí říkali, že ji ukrajinské zákony nedokáží ochránit. Její bývalý partner je blázen, ale není omezen na svéprávnosti. V rámci Ukrajiny by ji našel všude, ale na vycestování z Ukrajiny nemá prostředky. O dlouhodobý pobyt v České republice nepožádala z důvodu časové tísně. Nemohla čekat, až se vše vyřídí, neboť bývalý partner jí vyhrožoval soudem, chtěl zpátky uznat své otcovství, kterého se předtím vzdal, neboť se obával, že syn bude postižený, když porod byl těžký. Také jí nadával, že ji vyhodí do vzduchu. Na Ukrajině žije její matka, starší syn, sestra a bratr. Po porodu až do doby, než nastoupila do práce jí bývalý partner dával peníze na syna. Platila synovi rehabilitace. Přestěhovala se k matce a byt pronajala. Bývalý partner tak začal synovi kupovat jen hračky a peníze už jí nedával.
14. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci vyžádal zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 12. 12. 2017 o stavu lidských práv na Ukrajině; zprávu organizace Freedom House, Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina; zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických, ze dne 3. 3. 2017, o dodržování lidských práv v roce 2016 na Ukrajině; výroční zprávu Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018; výroční zprávu organizace Human Rights Watch

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2018 ze dne 18. 1. 2018; informaci Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky ze dne 22. 1. 2018 o politické a bezpečnostní situaci, mezinárodních smlouvách, o lidských právech a základních svobodách, vojenské službě a vnitřním přesídlení osob; informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, o politické situaci na Ukrajině, možnosti přestěhování v rámci Ukrajiny, možnosti vyhledání pomoci v případě poškození trestnou činností a možností podat stížnost proti postupu policejních orgánů; a zprávu Amnesty International z dubna 2016 o rozsudcích smrti a popravách v roce 2015. Dále z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobkyně a) se nedostavila k seznámení se s podklady pro rozhodnutí.

15. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
16. Předně je třeba uvést, že z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkoumávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věcí správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezi správního uvážení (ust. § 78 odst. 1 s. ř. s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajících z ústavního pořádku České republiky, jako je zákaz svévole a nepřípustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, oba dostupné na www.nssoud.cz).
17. V tomto ohledu je nutné doplnit, že posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2005, č. j. 1 Azs 199/2004-50, dostupný na www.nssoud.cz). Řízení o udělení mezinárodní ochrany je totiž ovládáno dispoziční zásadou, což znamená, že zdůvodnění žádosti a základ pro spolehlivé zjištění skutkového stavu vytváří samotný žadatel svými tvrzeními. Je to právě on, kdo zná důvody, které jej vedly k opuštění země původu, a kdo může označit skutečnosti, které pociťuje natolik palčivě, že se odmítá vrátit zpátky do vlasti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86, dostupný na www.nssoud.cz).

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

18. Uvedené tedy znamená, že v případě přezkumu správního uvážení je tento rozsah determinován nejen např. zákazem svévole, nepřipustné diskriminace atd., nýbrž i tím, jaké relevantní skutečnosti uvedl žadatel o azyl v předmětné žádosti, popř. v průběhu samotného azylového řízení.
19. Soud se nejprve zabýval námitkou nedostatečného zjištění skutkového stavu věci.
20. Jak vyplynulo z předloženého správního spisu a z napadeného rozhodnutí, žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých žalobkyní a) v samotné žádosti o udělení azylu a v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z uvedených listin je zřejmé, že žalobkyně a) jménem svým a svého syna, žalobce b), o azyl požádala zejména z obavy z bývalého partnera žalobkyně a) a otce žalobce b), a také z důvodu, že na Ukrajině nemůže najít práci. Žalovaný si proto legitimně mj. jako podklad svého rozhodnutí vyžádal výše zmíněné zprávy o situaci v zemi původu žalobců, kdy z těchto zpráv vyplynulo, že domácí násilí na ženách je na Ukrajině rozšířené a velkým problémem, neboť se považuje spíše za soukromou záležitost, kterou si mezi sebou mají urovnat partneři, než za závažný trestný čin, přičemž schopnost orgánů odhalit a ohlásit případy domácího násilí byla omezená a preventivní služby nebyly dostatečně financovány a byly málo vyvinuté, nicméně z nahlášených případů domácího násilí se většina dostala před soud.
21. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, který je dostupný na www.nssoud.cz: *„řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hraje zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* V napadeném rozhodnutí se žalovaný podrobně zabýval jednotlivými předpoklady udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany dle ust. § 12 až § 14b zákona o azylu, kdy postupně dospěl k závěru, že uvedené podmínky žalobci nesplňují, přičemž detailně rozvedl, z jakých důvodů žalobcům mezinárodní ochranu nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Soud hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný a z uvedeného důvodu považuje vznesenou námitku nedostatečně zjištěného stavu věci ze strany žalobců za nedůvodnou.
22. Soud v rámci posuzování námítky nedostatečně zjištěného skutkového stavu neposuzoval, zda žalovaný správně uvážil, jestli v případě žalobců neexistují některé relevantní důvody pro udělení azylu, neboť podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 Azs 8/2005-49, který je dostupný na www.nssoud.cz: *„určuje rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí správní orgán a podle ustanovení § 34 odst. 5 správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.“* V napadeném rozhodnutí žalovaný podrobně rozvedl, z jakých důvodů žalobcům mezinárodní ochranu nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Soud hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný a z uvedeného důvodu považuje vznesenou námitku žalobců ohledně nedostatečně zjištěného stavu věci za nedůvodnou.
23. Žalobci v předmětné věci namítali, že splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany, a navíc je to v nejlepším zájmu nezletilého dítěte. Na tomto místě soud podotýká, že cílem azylového řízení je prokázat v konkrétně řešené věci existenci zákonných podmínek pro udělení azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

24. V daném případě žalovaný podle soudu nepochybil, pokud v případě žalobců dovedl, že u nich nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobci neuvedli a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobcům na základě nich hrozí v případě jejich návratu na Ukrajinu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí pečlivě zabýval otázkou, zda žalobcům hrozí v případě jejich návratu do vlasti nebezpečí mučení či nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobců rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Soud na tomto místě směrem k žalobcům zdůrazňuje, že pokud budou dodržovat platné zákony země, tak jim ani žádné problémy v zemi původu ze strany ukrajinských státních orgánů nehrozí.
25. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval i případným udělením doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu pro skutečnost, zda žalobcům v zemi původu nehrozí vážné nebezpečí z důvodu mezinárodního či vnitřního konfliktu. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany ani z těchto důvodů, přičemž soud se s jeho závěrem v tomto směru ztotožnil s ohledem na výše dostupné informace o panujících poměrech na Ukrajině, kde sice probíhá ozbrojený konflikt, avšak nikoliv mající charakter totálního konfliktu, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobcům za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dále nelze nezmínit, že z informací o zemi původu žalobců nevypývá, že by ukrajinskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest.
26. Soud rovněž neshledal, že by žalovaný pochybil, pokud v případě žalobců taktéž dovedl, že u nich nejsou dány ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14b zákona o azylu. Je tomu tak proto, že z výpovědi žalobkyně a), dále z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice a ani ze zjištění žalovaného v průběhu správního řízení jakkoliv nevyplynulo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobců tak, jak předvídá ust. § 14b zákona o azylu.
27. K obavám žalobkyně z bývalého partnera soud konstatuje, že se jedná o soukromou osobu. Žalobci se tedy neobávají orgánů veřejné moci. Danou situaci žalobců by šlo řešit pomocí mezinárodní ochrany v případě, že jim ukrajinské státní orgány odmítnou poskytnout ochranu proti soukromé osobě. Žalobkyně a) však při výslechu připustila, že veškeré možnosti ochrany v zemi původu nevyužila, neboť stížnost nepodala. Nadto soud poznamenává, že listiny, které soudu předložila žalobkyně a) ke své replice k vyjádření žalovaného k žalobě a jimiž soud provedl dokazování, jednoznačně prokazují, že partnerský konflikt mezi žalobkyní a) a jejím bývalým partnerem O. O. P. byl řešen ukrajinským trestním soudem, kdy dotyčný muž byl odsouzen rozhodnutím ze dne 8. 4. 2015 za domácí násilí vůči žalobkyni a) k pokutě 850 hřiven. Již pověřený pracovník žalovaného přitom k tomu podotkl, že k partnerskému konfliktu, které vyústilo ve fyzické napadení, došlo již v roce 2015, ovšem žalobci opouštění Ukrajinu a žádají o azyl až v roce 2018. Řízení o udělení azylu však v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců a výčet důvodů pro udělení azylu je taxativní. Opačný závěr by svědčil o obcházení zákona, neboť právní předpisy České republiky upravují legalizaci pobytu na území České republiky právě v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Ke stejnému závěru dospěl Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalovaný při vyhodnocování možnosti udělení azylu a zejména udělení doplňkové ochrany na stranách 9 až 12 napadeného rozhodnutí. O snaze žalobců legalizovat si svůj pobyt na území České republiky pomocí mezinárodní ochrany ostatně svědčí i to, že předmětnou žádost nepodali bezprostředně po své příletu na území České republiky dne 3. 2. 2018, nýbrž až s více než měsíčním zpožděním, což nedokládá naléhavost jejich situace (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, který je dostupný na www.nssoud.cz a v němž bylo judikováno, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového).

28. K namítanému nezohlednění nejlepšího zájmu nezletilého dítěte, tedy žalobce b) a odkazu na nález Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2016, sp. zn. II. ÚS 19/16 a na čl. 19 odst. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. 12. 2011, č. 2011/95/EU, soud konstatuje, že žalovaný řádně vyhodnotil udělení doplňkové ochrany jak pro žalobkyni a), tak pro žalobce b), a vzal při tom v úvahu jejich nejlepší zájem. Nicméně, jak soud uvedl výše, státní orgány země původu žalobců neodmítli žalobcům poskytnout ochranu, přičemž žalobkyně a) jménem svého syna, žalobce b), o ochranu státní orgány v zemi ani nepožádala. Žalovanému tak nelze přičítat k tíži, že žalobci řádně nevyužili možnosti ochrany před soukromou osobou před státními ukrajinskými orgány, ale svou situaci řešili přestěhováním se do zahraničí bez potřebného povolení k pobytu.
29. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí s tvrzením výpovědi žalobkyně a) o tom, že v případě jejich návratu na Ukrajinu by se neskryli před bývalým partnerem žalobkyně a) náležitě vypořádal na straně 10, kdy správně uzavřel, že žalobci nevyužili veškeré možnosti ochrany v zemi původu, ačkoliv žalobkyně a), jako bývalá policistka, věděla, jakým způsobem má postupovat. Z takto popsané situace nemohl ani soud dovodit naplnění podmínek hrozby vážné újmy, vyjádřené zněním ust. § 14a) v odst. 2 pod písmeny a) – d). Je na žalobcích, aby, pokud jsou jejich informace a sdělení o situaci v rodině pravdivé, věc řešili po příjezdu do země původu adekvátně problému, který je jednoznačně soukromý a odvislý od přístupu k jeho řešení ať již cestou privátní dohody, či vyřešení rodinné situace za pomoci příslušných státních orgánů. Žalobkyně a) sice zmínila, že bývalý partner se původně vzdal svých rodičovských práv k žalobci b) a na jeho výživu nepřispívá, i když mu občas kupuje hračky, nicméně v rámci předmětného soudního řízení vyplynulo, že bývalý partner své stanovisko přehodnotil a usiluje o uznání otcovství vůči žalobci b), kdy ukrajinský soud v této záležitosti připustil otevření této záležitosti a kasační řízení na základě výše citovaného rozhodnutí ze dne 27. 10. 2017. Na tomto místě soud směrem k žalobkyni a) podotýká, že je jisté v zájmu celé rodiny, aby vztahy byly vyřešeny ku prospěchu nezletilého potomka. Řešení rodinné situace cestou mezinárodní ochrany však soud nespatřuje jako potřebné a věcně správné. K takovému řešení jsou příslušné orgány země původu, v České republice je to pak případně zákon o pobytu cizinců, jehož instituty lze využít, jak správně uvedl i správní orgán. V daném případě je především na rodičích, aby svým dětem zabezpečili prostředí, které je jejich věku a potřebám vhodné, žalobkyně a) má možnost v zemi původu využít pomoci orgánů, avšak sama připustila, že veškeré pomoci v zemi původu nevyužila.
30. Lze proto uzavřít, že se žalovaný nedopustil žádného pochybení, neboť na základě zjištěných skutečností nezjistil žádnou rozhodnou skutečnost, jež by odůvodňovala udělení azylu ve smyslu ust. § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona o azylu. Pokud řádně posoudil jak osobní situaci žalobců, tak i stav v jejich zemi, bylo takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když žalobkyně a) ani ve správním řízení netvrdila, že by byli
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod (naopak uvedla, že nemá politické přesvědčení), nepociťovali ani odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, nebylo zjištěno, že by byli příbuzným osoby, jíž byl azyl udělen a nebyly shledány žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany ve vztahu k jejich osobám.

31. Závěrem soud konstatuje, že se žalovaný podrobně zabýval politickou a společenskou situací, jež panuje na Ukrajině, a byť dospěl k závěru, že úroveň ochrany základních lidských a občanských práv a svobod se nenachází na srovnatelné úrovni s Českou republikou, nehrozí žalobcům žádné reálné nebezpečí pronásledování, nelidského či ponižujícího chování, pro které by byla jejich žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany důvodnou, přičemž žalobkyně a) sama ani nic takového netvrdila. Soud tedy s ohledem na tyto skutečnosti dospěl k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná, a proto ji ve výroku I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. Současně s tím soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci neměli ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a navíc je ani nepožadoval.
33. Odměna ustanovenému advokátovi byla přiznána samostatným usnesením ze dne 19. 7. 2019, č. j. 78 Az 2/2018-87.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 15. července 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)